

1. Valsts un pašvaldību sektors

1.1. Kopsavilkums par pārskata periodu

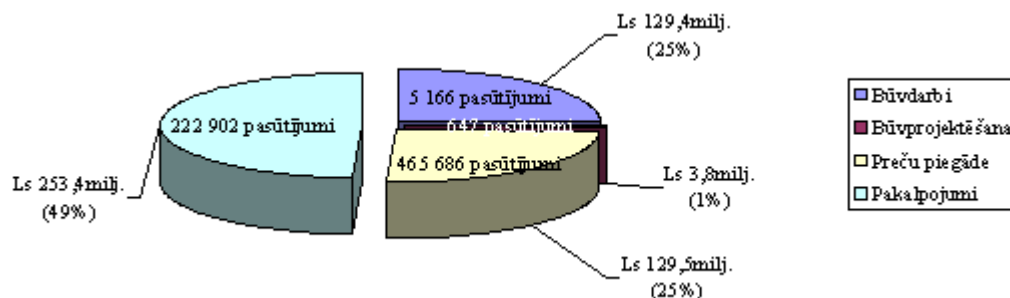
1999.gadā no valsts un pašvaldību budžeta valsts un pašvaldību pasūtījuma vajadzībām faktiski izlietoti Ls 516,2milj.. Pārskata periodā noslēgto līgumu summa ir Ls 539,4milj.. Šī summa ir par 4% jeb Ls 23,1milj. lielāka nekā faktiski izlietoto līdzekļu summa, jo līgumi, kuru izpilde ir ilgāka par vienu gadu, tiek atspoguļoti pie kopēji noslēgtajiem līgumiem tajā gadā, kad tie noslēgti.

Gadā kopumā ir bijuši 694 401 pasūtījumi. Kopā ir 547 232 vietējo un ārvalstu piegādātāji. No tiem 535 863 (98%) vietējie un 11 369 (2%) ārvalstu piegādātāji (t.sk. 10 344 - Ārlietu ministrija) . Valsts un pašvaldību pasūtītāji visbiežāk 388 599 (56%) izmantojuši cenu aptaujas metodi, viena piegādātāju piedāvājuma metode izmantota 302 452 reizes (jeb 43,5%), konkursi – 2 816 (0,4%) un izsoles – 533 (0,1%).

Viena pasūtījuma vidējā vērtība valsts un pašvaldību sektorā 1999.gadā ir Ls 743,44.

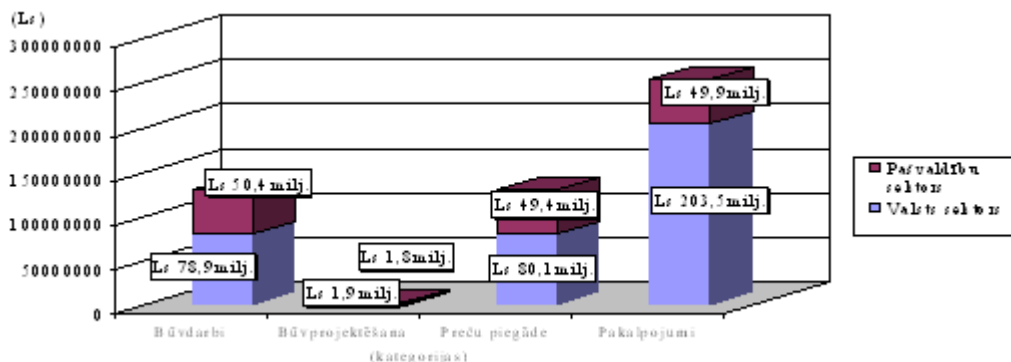
1.attēls

Pa kategorijām kopējais faktiski izlietoto naudas līdzekļu sadalījums

1.attēlā redzams, ka būvdarbu kategorijā ir izpildīti 5 166 pasūtījumi un izlietoti Ls 129,4milj. (kopējā noslēgto līgumu summa ir Ls 155,5milj.), kas ir 25% no kopējās faktiski izlietotās summas. Būvprojektēšanas kategorijā izpildīti 647 pasūtījumi un izlietoti Ls 3,8milj. (kopējā noslēgto līgumu summa ir Ls 4,3milj.), kas ir 1% no kopējiem faktiski izlietotiem naudas līdzekļiem. Preču piegādes kategorijā izpildīti 465 686 pasūtījumu veikšanā izlietoti Ls 129,5milj. (kopējā noslēgto līgumu summa ir Ls 132,9milj.), kas ir 25% no kopējiem faktiski izlietotiem naudas līdzekļiem. Turpretī pakalpojumu sniegšanas kategorijā izpildīti 222 902 pasūtījumi un izlietoti Ls 253,4milj. (kopējā noslēgto līgumu summa ir Ls 246,4milj.), kas ir 49% no kopējiem faktiski izlietotiem naudas līdzekļiem.

2.attēls

Valsts un pašvaldību sektorā faktiski izlietoto naudas līdzekļu sadalījums

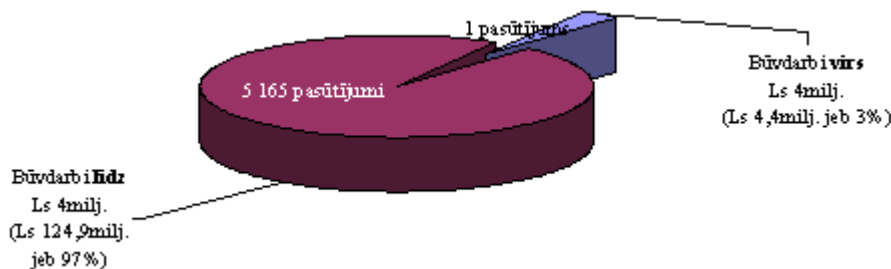
Pārskatos redzams, ka valsts sektorā kopējie faktiski izlietotie naudas līdzekļi (Ls 364,5milj.) ir (par Ls 212,9milj.) vairāk nekā pašvaldību sektorā (Ls 151,6milj.). Būvdarbu kategorijā no kopējiem faktiski izlietotiem naudas līdzekļiem 61% jeb Ls 78,9milj. ir valsts sektorā, 39% jeb Ls 50,4milj. ir pašvaldību sektorā. Būvprojektēšanas kategorijā valsts sektorā faktiski izlietoti Ls 1,9milj., bet pašvaldību sektorā faktiski izlietoti Ls 1,8milj. (attiecīgi 51% un 49%). Preču piegādes kategorijā valsts sektorā faktiski izlietoti Ls 80,1milj., bet pašvaldību sektorā Ls 49,4milj. (attiecīgi 62% un 38%). Pakalpojumu kategorijā valsts sektorā faktiski izlietoti Ls 203,5milj., bet pašvaldību sektorā tikai Ls 49,9milj. (attiecīgi 80% un 20%)(sk.2.att.).

1.2. Apjomi pa sliekšņiem

Salīdzinājumam statistiskā informācija sagrupēta pēc summu sliekšņiem, t.i., būvdarbu kategorijā katra noslēgtā līguma summa ir lielāka vai mazāka par Ls 4milj., būvprojektēšanas, preču piegādes un pakalpojumu kategorijā, kur katra noslēgtā līguma summa ir lielāka vai mazāka par Ls 104tūkst.. Šie summu sliekšņi aptuveni atbilst Eiropas Savienības direktīvām un Pasaules Tirdzniecības organizācijas līgumam par valsts iegādēm.

Pa visām kategorijām kopā, kad vērtību sliekšnis ir lielāks par Ls 4milj.(būvdarbu kategorijā) un lielāks par Ls 104tūkst., (būvprojektēšanā, preču piegādes un pakalpojumu kategorijā) ir izpildīti 129 valsts un pašvaldību pasūtījumi, kur iztērēti Ls 180,5milj. (jeb 35% no kopējiem faktiski izlietotiem naudas līdzekļiem), bet to kopējā noslēgto līgumu summa ir Ls 202,7milj..

3.attēls

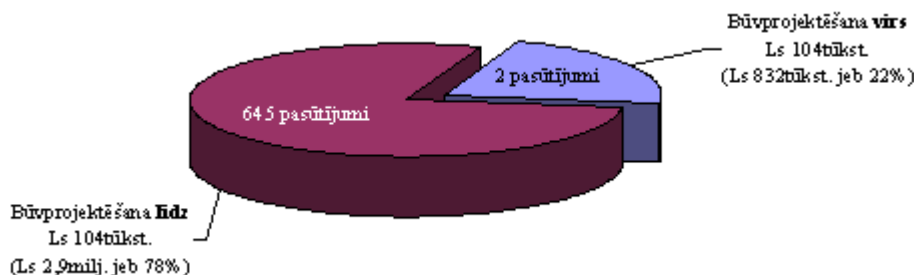

Faktiski izlietoto naudas līdzekļu salīdzinājums būvdarbu kategorijā pa summu sliekšņiem

Valsts un pašvaldību sektorā būvdarbu kategorijā ir izpildīts viens pasūtījums (Latvijas Banka), kur līguma summa ir lielāka par Ls 4milj.. Tā noslēgtā līguma summa ir Ls 17,7milj., bet izlietoti Ls 4,4milj.(t.i., 3% no kopējiem faktiski izlietotiem naudas līdzekļiem būvdarbu kategorijā). Šo pasūtījumu veicis vietējais piegādātājs. Turpretī, kad līgumu summa mazāka par Ls 4milj. ir izpildīti 5 165 valsts un pašvaldību pasūtījumi, kur kopējā noslēgto līgumu summa ir Ls 137,8milj., bet faktiski izlietoti Ls

124,9milj.(sk.3.att.). Šos pasūtījumus izpildīja 4 933 vietējie un 44 ārvalstu piegādātāji (attiecīgi 99% un 1%).

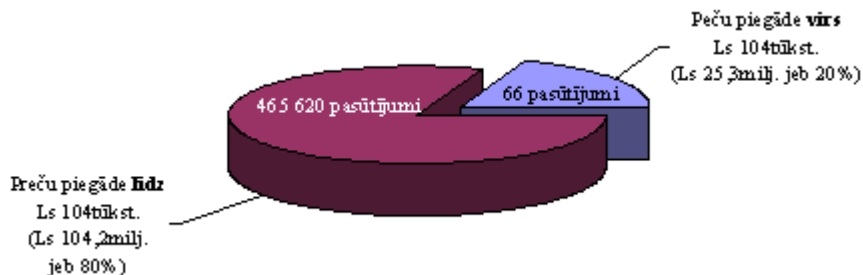
4.attēls

Faktiski izlietoto naudas līdzekļu salīdzinājums būvprojektēšanas kategorijā pa summu sliekšņiem

Būvprojektēšanas kategorijā valsts un pašvaldību sektorā ir izpildīti divi pasūtījumi, kur līgumu summa ir lielāka par Ls 104tūkst.. Tā kopējā noslēgto līgumu summa ir Ls 355,2tūkst.(Rīgas domes Vides un Satiksmes departaments), bet izlietoti Ls 832 135tūkst. (Rīgas dome – Ls 202 496tūkst. un Latvijas Banka – Ls 629 639tūkst. (neatkarīgi no līguma noslēgšanas laika))(t.i., 22% no kopējiem faktiski izlietotiem naudas līdzekļiem būvprojektēšanas kategorijā). Šos pasūtījumus izpildīja divi vietējie piegādātāji. Turpretī, kad līgumu summa mazāka par Ls 104tūkst. ir izpildīti 645 valsts un pašvaldību pasūtījumi, kur kopējā noslēgto līgumu summa ir Ls 4milj., bet faktiski izlietoti Ls 2,9milj. (jeb 78% no kopējā faktiski izlietoto naudas līdzekļu daudzuma būvprojektēšanas kategorijā)(sk.4.att.). Šos pasūtījumus izpildīja 634 vietējie piegādātāji.

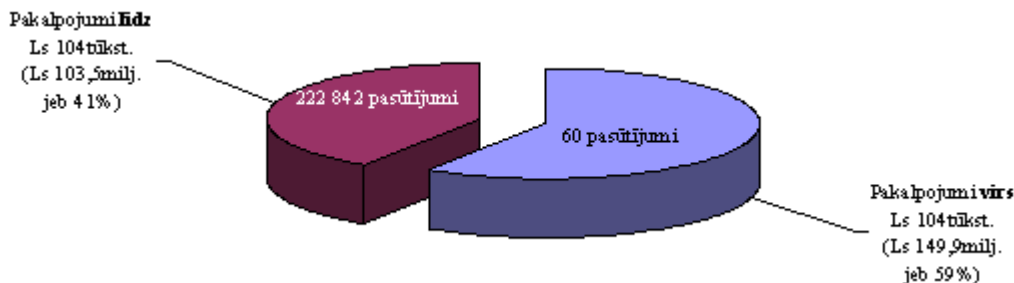
5.attēls

Faktiski izlietoto naudas līdzekļu salīdzinājums preču piegādes kategorijā pa summu sliekšņiem

Preču piegādes kategorijā valsts un pašvaldību sektorā ir izpildīti 66 valsts un pašvaldību pasūtījumi, kuru līgumu summa ir lielāka par Ls 104tūkst.. Tā kopējā noslēgto līgumu summa ir Ls 34,1milj., bet izlietoti Ls 25,3milj. (jeb 20% no kopējā faktiski izlietotā līdzekļu daudzuma preču piegādes kategorijā). Šos pasūtījumus izpildīja 161 vietējo piegādātāju un 13 ārvalstu piegādātāji (attiecīgi 93% un 7%). Turpretī, kad līgumu summa mazāka par Ls 104tūkst. ir izpildīti 465 620 valsts un pašvaldību pasūtījumi, kur kopējā noslēgto līgumu summa ir Ls 98,8milj., bet izlietots Ls 104,2milj. (jeb 80% no kopējā faktiski izlietotā naudas līdzekļu daudzuma preču piegādes kategorijā) (sk.5.att.). Šos pasūtījumus izpildīja 340 947 vietējie un 12 190 ārvalstu piegādātāju(attiecīgi 97% un 3%).

6.attēls

Faktiski izlietoto naudas līdzekļu salīdzinājums pakalpojumu kategorijā pa summu sliekšņiem

Pakalpojumu kategorijā valsts un pašvaldību sektorā ir izpildīti 60 valsts un pašvaldību pasūtījumi, kuru līgumu apjoms ir lielāks par Ls 104tūkst.. Tā kopējā noslēgto līgumu summa ir Ls 150,5milj., bet izlietoti Ls 149,9milj. (jeb 59% no kopējā faktiski izlietoto naudas līdzekļu daudzuma pakalpojumu kategorijā). Šos pasūtījumus izpildīja 336 vietējie piegādātāji un trīs ārvalstu piegādātāji. Turpretī, kad līgumu summa mazāka par Ls 104tūkst. ir izpildīti 222 842 valsts un pašvaldību pasūtījumi, kur kopējā noslēgto līgumu summa ir Ls 95,9milj., bet izlietoti Ls 103,5milj. (jeb 41% no kopējā faktiski izlietoto naudas līdzekļu daudzuma pakalpojumu kategorijā)(sk.6.att.). Šos pasūtījumus izpildīja 164 749 vietējie piegādātāji un 23 219 ārvalstu piegādātāji (attieciņi 88% un 12%).

1.3. Salīdzinājums pa gadiem

1.tabula

1998. un 1999.gada pārskata datu salīdzinājums par valsts un pašvaldību sektoru

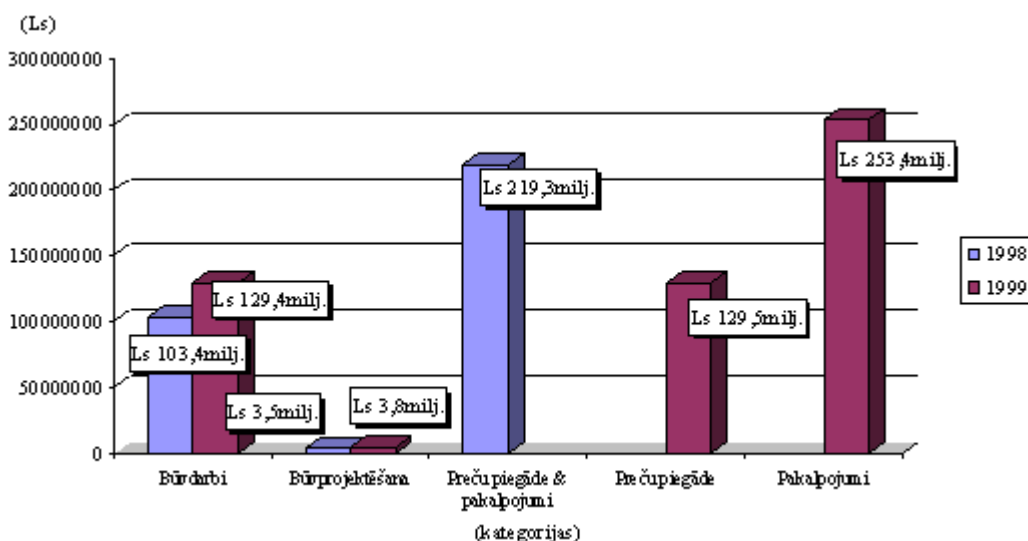
Rādītājs		1998. gadā	1999. gadā	Pieaugums (+); samazinājums (-)	Pieaugums (%)
Pasūtījumu skaits		618 783	694 401	75 618	12%
Faktiski izlietotie līdzekļi (milj.Ls)		326,3	516,2	189,9	58%
Noslēgtais līgumu apjoms (milj.Ls)		317,8	539,4	221,6	70%
Procedūru skaits	Izsoles	341	533	192	56%
	Konkursi	1 459	2 816	1 357	93%
	Viens pretendents	205 310	302 452	97 142	47%
	Cenu aptaujas	229 346	388 599	159 253	69%
	Kopā	436 456	694 400	257 944	59%
Piegādātāju skaits	Vietējie piegādātāji	701 005	535 863	-165 142	-24%
	Ārvalstu piegādātāji	17 360	11 369	-5 991	-35%
	Kopā	718 365	547 232	-171 133	-24%

1.tabulā redzams, ka pārskata gadā pasūtījumu skaits pieaudzis par 12%, bet savukārt faktiski izlietotie naudas līdzekļi par 58%. Tas liecina, ka pasūtījumu skaits nav proporcionāli palielinājies ar faktiski izlietoto naudas līdzekļu daudzumu. Pieaugusi vidēji viena pasūtījuma vērtība par Ls216 (jeb 41%). Valsts pasūtītāji 1999.gadā biežāk piemēro sarežģītākas procedūras, izsoles un konkursus ar vairākām lotēm, līdz ar to palielinājās viena pasūtījuma vidējā vērtība.

Līdz ar pārskatu "Par valsts un pašvaldību pasūtījumu" jaunu pārbaudes paņēmieni ieviešanu palielinājusies pārskatu precizitāte. Tā kā 1998.gada pārskatos nebija iekļauta informācija par visām pakļautībā un pārraudzībā esošām iestādēm, tad 1999.gada situācija bija uzlabojusies un varam teikt, ka pārskatos palielinājusies datu precizitāte.

7.attēls

1998. un 1999.gada kopējais faktiski izlietoto naudas līdzekļu salīdzinājums pa kategorijām

Salīdzinot kopējos faktiski izlietos naudas līdzekļus pa kategorijām (1998.gada pārskatā preču piegādes un pakalpojumu kategorijas bija apvienotas) ir vērojams pieaugums. Būvdarbu kategorijā tas pieaudzis par 25%, būvprojektēšanas kategorijā pieaudzis par 8% bet kopā preču piegādes un pakalpojumu kategorijā tas pieaudzis par 75%. 7.attēlā redzams kopējie faktiski izlietotie naudas līdzekļi 1998.gadā un 1999.gadā.

Pasūtījumu skaits būvdarbu kategorijā 1999.gadā salīdzinājumā ar 1998.gadu pieaudzis par 7%, būvprojektēšanas kategorijā – 29% un preču piegādes un pakalpojumu kategorijā – 12%.

1.4. Liela apjoma līgumi

1999.gadā 11 valsts (Aizsardzības; Ārlietu; Iekšlietu; Labklājības; Satiksmes; Tieslietu; Finanšu; Vides un reģionālās attīstības ministrijas; Latvijas Banka; Valsts zemes dienests un Radio un Televīzija) un 6 pašvaldību (Daugavpils; Liepājas; Rīgas un Ventpils pilsētas; Preiļu un Valmieras rajoni) pasūtītāji ir noslēguši 129 valsts un pašvaldību pasūtījumus un noslēguši 1 523 līgumus par kopējo noslēgto līgumu summu Ls 202,7milj., kuru paredzamā vērtība būvdarbiem lielāka par Ls 4milj., bet būvprojektēšanai, preču piegādei un pakalpojumiem lielāka par Ls 104tūkst..

No 1 523 piešķirtajiem līgumiem:

- Viens būvdarbu līgums ar kopējo noslēgto līgumu summu Ls 17,7milj.,

- divi būvprojektēšanas līgumi ar kopējo noslēgto līgumu summu Ls 355,2tūkst.;
- 172 ir preču piegādes līgumi ar kopējo noslēgto līgumu summu Ls 34,1milj.;
- 1 348 ir pakalpojumu līgumi ar kopējo noslēgto līgumu summu Ls 150,5milj.;

Būvdarbu kategorijā Latvijas Banka ir izpildījusi vienu valsts pasūtījumu (“Latvijas Bankas dienesta ēkas jaunbūve”), kur noslēgtā līgumu summa Ls 17,7milj. Līgums noslēgts ar vietējo būvdarbu veicēju. Būvdarbu līgums noslēgts saskaņā ar izsoles procedūru.

Būvprojektēšanas kategorijā Rīgas pilsētas dome ir izpildījusi divus pašvaldības pasūtījumus (“Kanāla un kanālmalas apstādījumu rekonstrukcijas 2.kārta” un “Autoceļa tilta pār Buļļupi Rīgā tehniskā projekta izstrādāšana”). Ir noslēgti divi līgumi, kuru noslēgtā līgumu summa ir Ls 355,2tūkst.. Līgumi noslēgti ar diviem vietējiem būvprojektētājiem. Būvprojektēšanas līgumi noslēgti saskaņā ar izsoles un konkursa procedūru.

Preču piegādes kategorijā 7 valsts iestādes (Aizsardzības, Iekšlietu, Labklājības, Finanšu, Vides un reģionālās attīstības ministrijas, Latvijas Banka un Valsts zemes dienests) un 3 pašvaldības (Rīgas un Ventspils pilsētas, Valmieras rajons) izpildījušas 66 valsts un pašvaldību pasūtījumus, kur kopā noslēgti 172 preču piegādes līgumi ar kopējo noslēgto līgumu summu Ls 34,1milj..

No visiem piešķirtajiem preču piegādes līgumiem 17 līgumi (jeb 10% no kopējā preču piegādes līgumu skaita) noslēgti ar ārvalstu piegādātājiem par kopējo noslēgto līgumu summu Ls 8,5milj. (jeb 25% no kopējās noslēgtās preču piegādes līgumu summas). Ārvalstu piegādātāji ir no Lietuvas, ASV, Vācijas, Nīderlandes, Lielbritānijas, Somijas, Dienvidāfrikas Republikas, Zviedrijas, Norvēģijas un Dānijas.

22 preču piegādes līgumi noslēgti saskaņā ar izsoles procedūru, t.i., to līgumu summa ir 17% no kopējās noslēgto preču piegādes līgumu summas; 135 līgumi noslēgti saskaņā ar konkursa procedūru, t.i., to līgumu summa ir 68% no kopējās noslēgto preču piegādes līgumu summas; viens līgums noslēgts saskaņā ar slēgta konkursa procedūru, t.i., to līgumu summa ir 1% no kopējās noslēgto preču piegādes līgumu summas un 14 līgumi noslēgti saskaņā ar viena pretendenta piedāvājuma procedūru, t.i., to līgumu summa ir 14% no kopējās noslēgto preču piegādes līgumu summas.

Vidēji viena noslēgtā preču piegādes līguma vērtība ir Ls 198,5tūkst..

Pakalpojumu kategorijā 10 valsts iestādes (Finanšu, Aizsardzības, Ārlietu, Iekšlietu, Labklājības, Satiksmes, Tieslietu, Vides un reģionālās attīstības ministrijas, Latvijas Banka, kā arī Radio un Televīzija) un 4 pašvaldības (Daugavpils, Liepājas, Ventspils pilsētas, kā arī Preiļu rajons) izpildījušas 60 valsts un pašvaldības pasūtījumus. Pavisam noslēgti 1 348 pakalpojumu līgumi (šeit jāmin divi pasūtījumi kurus veicis BO VAS “Nodarbinātības valsts dienests” “Par bezdarbnieku profesionālo apmācību un pārkvalifikāciju”, kur ir noslēgti 639 līgumi, un “Par tiesībām izvietot bezdarbniekus viesnīcās”, kur ir noslēgti 288 līgumi), kuru kopējā līgumu summa ir Ls 150,5milj..

No visiem piešķirtajiem pakalpojumu līgumiem 4 līgumi (jeb 0,3% no kopējā pakalpojumu līgumu skaita) noslēgti ar ārvalstu piegādātājiem par kopējo noslēgto līgumu summu Ls 2,5milj. (jeb 2% no kopējās noslēgtās pakalpojumu līgumu summas). Ārvalstu piegādātāji ir no Zviedrijas, Lielbritānijas un Šveices.

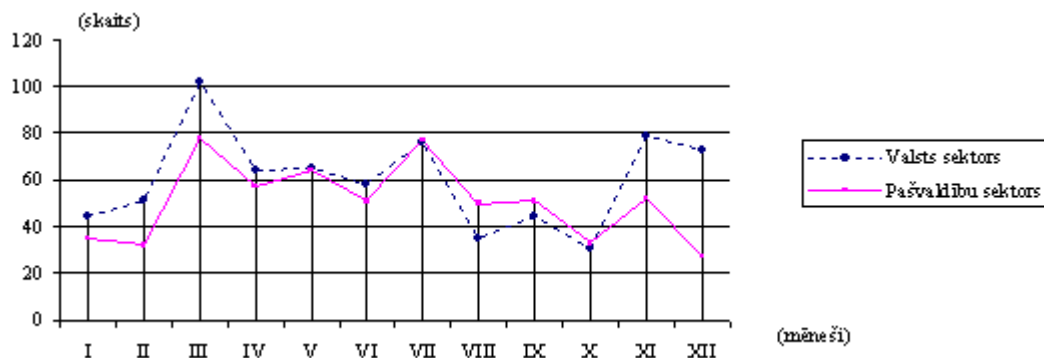
172 pakalpojumu līgumi noslēgti saskaņā ar izsoles procedūru, t.i., to līgumu summa ir 4% no kopējās noslēgto pakalpojumu līgumu summas; 1 107 līgumi noslēgti saskaņā ar konkursa procedūru, t.i., to līgumu summa ir 7% no kopējās noslēgto pakalpojumu līgumu summas un 69 līgumi noslēgti saskaņā ar viena pretendenta piedāvājuma procedūru, t.i., to līgumu summa ir 89% no kopējās noslēgto pakalpojumu līgumu summas. Pakalpojumu kategorijā nav slēgti līgumi, kad būtu piemērota slēgta konkursa metode.

Vidēji viena noslēgtā pakalpojumu līguma summa ir Ls 111,6tūkst..

1.5. Apkopotā analīze par uzaicinājuma sludinājumiem “Latvijas Vēstnesī”

1999.gada pārskatos atspoguļotā informācija liecina, ka valsts un pašvaldību pasūtītāji izmantojuši 3 349 izsoles un konkursus (533 izsoles; 2 816 konkursus), bet Latvijas Republikas oficiālā laikrakstā “Latvijas Vēstnesis” ievietoti 1 304 (557 izsoles un 747 konkursi) uzaicinājuma sludinājumi. Tas liecina, ka no visiem notikušajiem konkursiem tikai par 27% informācija publicēta presē. Pārējie varētu būt slēgtie konkursi un publikācijas kādā citā preses izdevumā.

8.attēls

Uzaicinājuma sludinājumu skaits “Latvijas Vēstnesī” pa mēnešiem

8.attēlā redzams salīdzinājums starp valsts un pašvaldību sektora uzaicinājuma sludinājumu skaitu laikrakstā “Latvijas Vēstnesis” pa mēnešiem.

2.tabula

1998. un 1999.gada “Latvijas Vēstnesī” publicēto uzaicinājuma sludinājumu skaita salīdzinājums

Rādītājs	1998.gadā	1999.gadā	Pieaugums (+); samazinājums (-)	Pieaugums (%)
Izsoles	325	557	232	71%
Konkursi	686	747	61	9%
Kopā	1011	1304	293	29%

2.tabulā redzams, ka pārskata periodā pieaudzis “Latvijas Vēstnesī” publicēto uzaicinājuma sludinājumi par 29%.

3.tabula

1998. un 1999.gada pārskatu datu salīdzinājums kopā par izsolēm un konkursiem ar “Latvijas Vēstnesī” publicēto uzaicinājuma sludinājuma skaitu

Gads	Pārskatā kopā izsoles & konkursi	“Latvijas Vēstnesī” publicētie uzaicinājuma sludinājumi (izsoles un konkursi)	Starpība	Procentos
1998.gads	1 878	1 011	-867	-46%
1999.gads	3 349	1 304	-2 045	-61%

Valsts un pašvaldību sektorā pārskatos uzrādītais kopējais izsoļu un konkursu skaits salīdzinot ar laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" publicēto uzaicinājuma sludinājuma skaitu ir nesamērīgi lielāks (sk.3.tab.). Ir vairāki iemesli kāpēc laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" netiek publicēti uzaicinājuma sludinājumi.

Likums būvdarbu kategorijā, kad līgumu summa ir mazāka par Ls 50tūkst., būvprojektēšanai mazāka par Ls 10tūkst. un preču piegādes un pakalpojumu kategorijas ir mazāka par Ls 5tūkst. neprasa piemērot izsoles un konkursa procedūru. Bet vairāki valsts un pašvaldību pasūtītāji uzskata, ka ir ekonomiskais pamatojums šo metožu piemērošanai. Un veicot konkursus un izsoles minētajos sliekšņos uzaicinājumus valsts un pašvaldību pasūtītāji publicē citos preses izdevumos.

Ārlietu ministrijas pakļautībā un pārraudzībā esošās iestādes, kuras atrodas ārvalstīs informāciju par izsoļu un konkursu rīkošanu ievieto ārvalstu presē, līdz ar to laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" neparādās uzaicinājuma sludinājumi.